

(عليهما السلام)

مبانی قرآنی سیره

در برابر مخالفان

امین رحمانیان

ماهرخ زارعی بهجانی

سرشناسه	: روحانیان، امین، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: مبانی قرآنی سیره حسنین (علیهما السلام) در برابر مخالفان / ماهرخ زارعی بهجانی.
مشخصات نشر	: مجرم: نشر مصلی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ ص: ۲۱/۵×۱۴/۵ م.س.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۷۵-۹۵-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فنیبا
پادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۳۹ - ۱۴۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: حسین بن علی (ع)، امام دوم، ۳ - ۵۰ هـ -- جنبه‌های قرآنی
موضوع	: Hasan ibn Ali, Imam II, 624 - 670 -- Koranic aspects:
موضوع	: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ هـ. -- جنبه‌های قرآنی
موضوع	: Hosayn ibn 'Ali, Imam III, 625-680 -- Qur'anic teaching
شناسه افزوده	: زارعی بهجانی، ماهرخ، ۱۳۵۳ -
رده بندی ککرو	: ۱۰۴BP ۱۳۹۶ ۳/۴۶ح/
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کاتالوگ ملی	: ۴۷۷۹۲۰۲

مبانی قرآنی سیره حسنین (علیهما السلام) در برابر مخالفان امین رحمانیان، ماهرخ زارعی بهجانی

ناشر	: مصلی
صفحه آرایی و طراحی جلد	: علی شعبانی جهرمی
تیراژ	: ۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ	: اول / ۹۶
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۷۵-۹۵-۴
قیمت	: ۱۵۰۰۰ تومان

آدرس ناشر: جهرم، خیابان آیت اله کاشانی
انتشارات شهید عبدالرضا مصلی نژاد
تلفن: ۰۷۱ - ۵۴۲۳۴۶۹۶

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۳	فصل اول: حسین (علیهما السلام) در قرآن
۴	۱) گذری برزندگانی امام حسن (علیه السلام)
۶	۲) گذری برزندگانی امام حسین (علیه السلام)
۹	۳) حسین (علیهما السلام) در قرآن
۱۹	فصل دوم: مبانی قرآنی سیره غیرنظامی حسین (علیهما السلام)
۲۰	۱) آگاه سازی مردم و معرفی دشمنان
۲۶	۲) نرم خویی و مهربانی با دشمنان ناآگاه
۳۰	۳) عفو و بخشش
۳۲	۴) قصاص قاتل
۳۳	۵) سخنان قاطع با دشمنان
۴۲	۶) نامه نگاری با دشمنان
۴۶	۷) دستور به بیعت برای نجات جان یاران
۴۶	۸) نصیحت دشمنان
۵۱	۹) مبارزه با حيله ها و ترفندهای دشمنان
۵۶	۱۰) رفتار حسنه با غیر مسلمانان
۵۹	۱۱) وفای به عهد در برابر دشمنان
۶۰	۱۲) توانایی گوش دادن به سخنان
۶۲	۱۳) مطالبه حق از دشمنان
۶۷	۱۴) نفرین دشمنان
۷۷	فصل سوم: مبانی قرآنی سیره نظامی حسین (علیهما السلام)
۷۹	۱) حسین (علیهما السلام) در زمان خلفا
۸۲	۲) خطبه های کوبنده جهت تهیج نیروها
۸۴	۳) هجرت، یکی از روش های مبارزه

۸۷	۴) شجاعت در مبارزه
۹۱	۵) آینده‌نگری و پیش‌بینی خطر
۹۴	۶) عدم آغاز جنگ
۹۷	۷) جنگ امام حسن (علیه‌السلام)
۱۰۱	۸) رعایت تاکتیک‌های نظامی
۱۰۴	۹) موعظه و ارشاد دشمنان در جنگ
۱۱۰	۱۰) جوانمردی در مبارزه
۱۱۴	۱۱) جهاد امام حسین (علیه‌السلام)
۱۲۷	فصل چهارم: مبانی قرآنی صلح امام حسن (علیه‌السلام)
۱۲۶	۱) صلح در قرآن
۱۲۷	۲) دلایل صلح امام حسن (علیه‌السلام)
۱۳۱	۳) در میان گذاشتن صلح با لشکریان
۱۳۳	۴) مفاد صلح نامه
۱۳۵	۵) آگاه سازی مردم از علت صلح
۱۳۷	فهرست منابع

مقدمه

از آنجا که قرآن، کلام خداوند و قطعی‌ترین منبع معرفت دینی مسلمانان است باید تمام مطالعات دینی بر اساس و پایه‌ی آن استوار گردد. بنابراین می‌توان قرآن را مبنای شناخت زندگانی پیامبر (ص) و ائمه‌ی اطهار قرار داد، چه آنان نه تنها شارحان و مفسران حقیقی کلام وحی‌اند که قول و فعلشان نیز مأخوذ از کتاب خداست. نه از تعالیم آن فرارفتند و نه چیزی از دستوراتش را فرو گذاشتند؛ یعنی هر قول و فعل آنان مستند به آیات قرآنی بوده است. بنابراین قرآن اصلی‌ترین و معتبرترین منبع در شناخت زندگانی ائمه به شمار می‌رود و دیگر منابع و اخبار را باید با آن مطابق و مقابله کرد. امروزه یکی از مهمترین مسائلی که مسلمانان و جامعه اسلامی با آن مواجه است مسئله مقابله و برخورد با مخالفان و دشمنان است، بر همه‌ی مسلمانان واجب است که شیوه صحیح رویارویی و مقابله با دشمنان را از آیات قرآن کریم، سیره پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) و ائمه (علیهم‌السلام) بیاموزند. در میان مقابله و نبردهایی که ائمه‌ی معصومین با دشمنانشان داشته‌اند، شیوه‌ی برخورد دو امام شیعه یعنی امام حسن و امام حسین (علیهم‌السلام)، منشأ سؤالات بسیاری شده است؛ به دلیل این که دوره زندگی این بزرگواران در موقعیت‌های مختلف و متفاوتی از مقتضیات زمانی، شرایط سیاسی و اجتماعی بوده است و از آن جا که گاهی با دشمنان مشترک و گاه متفاوت مواجه بوده‌اند، راهکارهای مواجهه و مقابله‌ی آنان با دشمنان نیز گاهی همانند و گاهی متفاوت بوده است.

از طرفی زندگانی امام حسن (علیه‌السلام) ارتباطی تنگاتنگ با زندگانی برادرش سیدالشهدا (علیه‌السلام) دارد؛ زیرا هر دو در وقوع حوادث و نیز تأثیرگذاری بر آن‌ها - چه در مرحله موضع‌گیری و چه در مرحله آثار و نتایج - با هم شریکند. این ارتباط، منحصر به دوره‌ای که به عنوان امام، مسئولیت رهبری و هدایت امت اسلامی را بر عهده داشتند نیست، بلکه سراسر زندگانی آن دو بزرگوار

مانند زمانی که در دامان پر مهر و محبت جد بزرگوارشان پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) به سر می بردند، و دوران پر تحول خلافت خلفای ثلاثه و زمان امامت ظاهری پدرشان امیرالمؤمنین (علیه السلام) در جامعه‌ی اسلامی در بر می گیرد. بررسی و تحلیل برخوردهای این دو بزرگوار به صورت جداگانه باعث شده که شبهاتی در ذهن عده‌ای از مردم به وجود آید.

بنابراین لزوم وجود چنین پژوهشی که بتواند عملکرد این دو بزرگوار را در مقابل دشمنان در کنار یکدیگر بررسی نماید و ثابت کند که همه‌ی رفتارهای آنها بر پایه‌ی قرآن می باشد، باعث برطرف شدن بسیاری از شبهات در مورد علل تفاوت نحوه‌ی برخورد ایشان با دشمنان در زمان خودشان می گردد. هم چنین با کنار هم گذاشتن و بررسی روش برخورد دو امام بزرگوار که در مواقعی با دشمنان مشترک و در زمانهایی با دشمنانی متفاوت و موقعیت‌هایی مختلف مواجه بوده‌اند، بتواند الگوهای مناسبی جهت یافتن راهکارهای مناسبی در مورد نحوه‌ی برخورد جامعه اسلامی و مسلمانان با دشمنان ارائه دهد.